

Presentació del llibre "Herramientas colaborativas para arquitecturas de cabecera"

Imatge:

© "HERRAMIENTAS COLABORATIVAS PARA ARQUITECTOS DE CABECERA"

Entidad

Organizadora :
COAC

Sitio : Sala d'actes
del COAC Lleida

Demarcación : Lleida

Fecha inicio :

Jueves, 30
Noviembre, 2023

Horario : 19:30h

[Tornar](#)

El **dijous 30 de novembre a les 19:30 h**, a la **Sala d'actes del COAC Lleida**, se celebrarà la presentació del llibre **"Herramientas colaborativas para arquitecturas de cabecera"**, on intervindran:

- Raül Avilla-Royo (Arquitectes de Capçalera)
- Jordi Mitjans (Arqbag)
- Ari Rodríguez Suñé (Coop. d'Era)
- Ricard Grau (laBoqueria Taller)
- Alejandra Mejón (MejonArquitectura)

"La forma en la qual es practica l'arquitectura està canviant, impulsada per un creixent interès en projectes col·laboratius i pràctiques comunitàries. Així, les institucions i els ajuntaments de diferents països inclouen cada vegada a més als usuaris en la presa de decisions sobre l'entorn urbà i els mateixos ciutadans reivindiquen cada cop més exercit aquest dret. Això implica un canvi en els rols dels i les arquitectes com mediadors i facilitadors de processos col·laboratius i interdisciplinaris. Aquest llibre, en format de caixa d'eines, presenta la metodologia per una arquitectura col·laborativa i redistributiva desenvolupada pel col·lectiu Arquitectos de Cabecera / Arquitectes de Capçalera (Barcelona), en la qual el projecte d'arquitectura esdevé una oportunitat per a la implicació ciutadana i, paral·lelament, la vinculació dels diferents agents i usuaris és una oportunitat de millora i investigació en el projecte.?"

Exposició +

**Conferència:
"Arquitectures
sense pedigrí"
Francesc Català-
Roca**

Imatge:

© Francesca Català-Roca

Entidad

Organizadora :
COAC

Sitio : Vestíbul de la
Demarcació de Lleida
del COAC

Demarcación : Lleida

Fecha inicio :

Jueves, 19 Octubre,
2023

Fecha fin : Lunes, 11

Diciembre, 2023

Horario : De dilluns a
divendres de 9.00h a
14.00h i dijous de
9.00h a 17.00h.

[Tornar](#)

El dijous **9 de novembre** a les **19:30h** tindrà lloc la **conferència "Arquitectures sense pedigrí"**, a càrrec del comissari de l'exposició **Moisés Puente**. L'exposició es podrà visitar al Vestíbul de la Demarcació de Lleida del COAC fins el dia 11 de desembre.

En el marc dels actes de l'Any Català-Roca, el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, que conserva l'arxiu del fotògraf, ret homenatge a Català-Roca amb una mostra que pretén donar a conèixer una part de la seva **obra gairebé inèdita**. Per això, en lloc d'exposar les seves fotografies d'arquitectura més famoses, aquelles que retraten l'arquitectura moderna des dels anys 50 fins als 80, "Arquitectures sense pedigrí" s'endinsa en les arquitectures anònimes anteriors a la Revolució Industrial.

Es tracta d'imatges que Català-Roca va fer durant els seus nombrosos viatges per Espanya i que van servir també per il·lustrar guies regionals. Es tracta de documents d'alt valor històric

perquè capten ?una Espanya endarrerida, preindustrial, allunyada de la mecanització que s'estava reivindicant des de l'arquitectura?, en paraules del **comissari de l'exposició, Moisés Puente.**

A diferència d'altres exposicions que s'han fet sobre l'artista, aquesta mostra posa el focus en les imatges sobre aquella arquitectura sense arquitectes, la que ha modelat el paisatge i amb la qual Català-Roca va retratar els últims anys de la vida camperola a Europa, just abans de la seva desaparició.

Un arxiu únic conservat al COAC

Des de l'any 2007, el fons fotogràfic de Català-Roca, un dels més importants del país, es conserva a l'Arxiu Històric del COAC, gràcies a la cessió en dipòsit que van fer-ne els seus fills. El conjunt del patrimoni consta de **200.000 negatius, 17.000 fulls de contacte, 200 publicacions** a les quals va participar a més a més de milers de positius, maquetes de llibres, així com documentació administrativa i objectes personals i de treball. Per tal de poder conservar en les condicions requerides tot el material, el COAC va habilitar ambientalment un espai per conservar de forma idònia totes les imatges i prevenir-ne així el desgast pel pas del temps.

Des d'aleshores, s'han digitalitzat milers de fulls de contacte i catalogat milers de fotografies que permeten ordenar, entendre, estudiar i divulgar l'obra de Francesc Català-Roca i la seva figura, cabdal per entendre la història de la segona meitat del segle XX.

PDF

**?Prop de 150
persones
participen en la
ruta per
l'Arquitectura a**

l'Eix Comercial de Lleida de la mà de l'ArquiVolta

Imatge:

© Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)

Unes 150 persones han participat avui dissabte, 21 d'octubre, en l'**ArquiVolta Lleida 2023**, una nova edició de les visites arquitectòniques gratuïtes obertes a la ciutadania, organitzada per la **Demarcació de Lleida del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)** enguany amb la col·laboració de l'**Ajuntament de Lleida** i el **Bisbat de Lleida**. Ha estat, com en les últimes edicions, una convocatòria amb èxit de participació.

Es tracta de la novena edició d'aquesta ruta guiada, abans sota el nom d'Arquitectour Lleida, que s'ha centrat en l'**Arquitectura a l'Eix Comercial de Lleida**. Durant la ruta s'han visitat quatre edificis: l'**Antic Casino Principal**; l'**edifici d'habitatges Blondel 15**; l'**edifici de serveis i ascensor a la costa del Jan**, i l'**Església de Sant Joan**. En la cinquena de les visites els participants han descobert les singularitats de la **renovació de l'espai públic de l'Eix Comercial de Lleida**.

L'activitat és gratuïta i es realitza per novè any consecutiu amb motiu del **Dia Mundial de l'Arquitectura**, que se celebra anualment el primer dilluns del mes d'octubre.

El president de la Demarcació de Lleida del COAC, **Lluís de la Fuente**, ha explicat que **la voluntat d'aquesta activitat és difondre els valors de l'arquitectura a la ciutadania i que se sigui conscient de l'esforç que hi ha darrera dels edificis, obrint al públic espais que habitualment no són visitables o poc accessibles?**. De la Fuente ha recordat que aquestes visites, que van començar a la ciutat de Lleida el 2015, s'han fet extensives arreu del territori, amb edicions a la Seu d'Urgell el 2018, Cervera el 2019 coincidint amb la capitalitat de la Cultura Catalana o Balaguer el 2022 en el marc de les Jornades Europees de Patrimoni. Igualment, altres demarcacions del COAC com Girona i Ebre també han importat el format al seu territori.

En relació amb l'elecció de l'Eix Comercial de Lleida per a l'edició d'enguany, **Orland Martí**, vocal de Cultura de la Demarcació de Lleida del COAC, ha destacat que **continuem amb el fil dels eixos de ciutat, endegat en algunes edicions anteriors, com l'any passat amb la rambla d'Aragó o el 2019 amb la rambla Ferran, i aquesta vegada ens hem centrat en un eix on prima l'activitat comercial, ben conegut per la ciutadania, però on també trobem habitatges i edificis de serveis?**

Martí ha explicat que **ens hem fixat en la rehabilitació d'un edifici antic per a habitatges, en una nova construcció per a oficines, en equipaments amb diferents usos públics, en l'església com a edifici de culte, parant especial atenció en com encaixen aquestes peces en conjunt. Pel que fa a la renovació de l'espai públic de l'Eix Comercial, ens hem interessat, entre altres coses, en com s'ha tractat la vialitat i com s'han treballat les traces històriques marcades al paviment?**

El director del Museu Morera, **Jesús Navarro**, ha acompanyat els participants en la visita a l'edifici de l'**Antic Casino Principal (construït el 1920)**. Es tracta d'un projecte classicista de l'arquitecte Gili i Salvat, un edifici entre mitgeres amb doble façana al carrer Major i a l'avinguda Blondel que antigament acollia el Casino Principal. Actualment acull Turisme de Lleida a l'antiga Sala Cafè (obra, 2003), així com la seu provisional del Museu Morera (obra, 2006-2007) a la primera planta; ambdues adequacions són obra de l'arquitecte Carles Sàez. El 1994, la planta baixa de Blondel acollí la Sala Cristòfol, projectada per l'arquitecta Eugènia Rodríguez. La tribuna de la primera planta oberta al riu, és obra de l'arquitecte Marià Gomà, de l'any 1944. És un dels edificis més representatius del carrer Major, amb materials nobles en les seves sales i escales principals.

L'arquitecte **Josep Maria Puigdemasa** ha estat l'encarregat d'explicar la rehabilitació de l'**edifici d'habitatges Blondel 15 (construït durant la 1a meitat del s. XX, projecte de rehabilitació del 2022)**. Es tracta de la rehabilitació integral d'un edifici del centre històric, consistent en la redistribució dels habitatges existents, tot mantenint la tipologia d'habitatge passant, donant a dues façanes, mantenint la composició d'aquestes, la de l'av. de Blondel amb un marcat caràcter historicista, i la de l'av. de Madrid amb la presència d'una galeria vidrada. Es millora l'accessibilitat, es milloren les condicions de confort a nivell acústic i tèrmic, emprant un seguit d'estratègies bioclimàtiques que permetin aconseguir un edifici amb molt baixa demanda d'energia; es reforcen estructuralment els forjats existents.

Els arquitectes **Orland Martí i Jaume Farreny** han estat els encarregats de guiar els visitants per l'**edifici de serveis i ascensor a la costa del Jan (construït el 2005-2008)**, obra dels arquitectes **Salvador Giné i Jaume Terés**. L'edifici, amb una superfície total construïda de 439 m², té unes dimensions mitjanes en planta i aproximades de 4,5 m x 19 m (3,80 m en façana al c. Major). Aquest edifici, en donar també façana a la costa del Jan, es presenta des del c. Major amb una definida volumetria prismàtica. El volum queda aixamfranat en les cinc plantes amb els següents objectius: remarcar a nivell urbà l'accés al c. del Seminari i el conjunt de la Jueria i aquesta direccionalitat també es pretén reforçar mitjançant la cantonada vidriada que es projecta en el gir. Un ascensor d'ús públic comunica la planta d'accés del c. Major amb el nivell del c. Jueria.

La historiadora **Anna Maria Gaia** ha conduït la visita a l'**Església de Sant Joan (construït el 1877-1902, restaurat el 1940)**. Tancant l'extrem nord-est de la plaça, es construï en substitució de l'antiga església de Sant Joan, enderrocada el 1868. Encarregada pel bisbe Marià Puigllat a Juli de Saracibar, el 1877 es col·locà la primera pedra. Celestí Campmany assumí la direcció d'obra introduint algunes variants. Molt malmès per la Guerra Civil, fou restaurat per Regiones Devastades sota la direcció de l'arquitecte Francisco Clavera, del 1940 al 1944. El temple, de planta basilical, presenta les característiques formals del neogòtic, tant a l'interior com a l'exterior.

I per últim, l'arquitecte **Carles Sàez** ha descobert les singularitats de la **renovació de l'espai públic de l'Eix Comercial de Lleida (2004-2006)**. El caràcter estrictament per als vianants, la petita amplada, el traçat irregular en general i les condicions del teixit construït, on difícilment es podran donar casos de renovació amb aparcament, han aconsellat una pavimentació homogènia, de bon confort al pas davant el restringit trànsit de servei que es pot donar. Un format intermedi de rajola de 30x60 cm és un bon compromís entre la comoditat dels vianants i la resistència al tràfic de servei. L'alternança asimètrica de l'enrajolat està pensada en funció de la manca de regularitat lineal del carrer (amb petits i continus girs d'alineació de façanes) i de la facilitat constructiva d'execució del paviment. El

projecte també comprèn espais públics de trànsit mixt, en l'àmbit dels carrers Democràcia, Remolins, Pi i Maragall i Alcalde Costa.

En el marc de l'ArquiVolta, el passat dijous, 19 d'octubre, va tenir lloc l'**ArquiVolta Debat** amb la ponència **“Només imatges. La targeta postal, vehicle de coneixement urbà”**, a càrrec de l'arquitecte **Jordi Sardà** i la codirectora de la seva tesi doctoral, l'arquitecta **Maria Rubert de Ventós**.

23/10/2023

Tornar

**"Solo imágenes:
la tarjeta postal,
vehículo de
conocimiento
urbano"**

Imatge:

© COAC Lleida

Entidad

Organizadora :

COAC

Sitio : Sala d'Actes

de la Demarcació de
Lleida del COAC

Demarcación : Lleida

Fecha inicio :

Jueves, 19 Octubre,
2023

Horario : 19.30 h

[Tornar](#)

El jueves 19 de octubre, a las 19.30 horas, en el marco de la Arquivolta Lleida se presentará la conferencia "Solo imágenes: la tarjeta postal, vehículo de conocimiento urbano", a cargo de los arquitectos Jordi Sardà (autor) y Maria Rubert de Ventós (codirectora), en el salón de actos de la Demarcación de Lleida del COAC.

La tesis doctoral "Solo imágenes: la tarjeta postal, vehículo de conocimiento urbano", realizada por el arquitecto Jordi Sardà, dirigida por Manuel de Solà-Morales y codirigida por Maria Rubert de Ventós, fue leída el 2012 en el Departamento de Urbanismo y Ordenación del Territorio de la ETSAB-UPC.

Ha sido distinguida con el premio de la Bienal de Tesis de Arquitectura convocada por la Fundación ARQUIA en la convocatoria Arquia/Tesis. Recientemente ha sido finalista de la XVI Bienal de Arquitectura Española, Investigación y Difusión, BEAU 2023.

Jordi Sardà Ferran es arquitecto (1977), posgraduado en Urbanismo (1982), Paisajismo (1984) y doctor arquitecto por la ETSAB-UPC.

Ha impartido docencia en el taller del Máster de Arquitectura del Paisaje (MAP) desde el 1987, y de Historia del Paisaje en el Máster Universitario del Paisaje (MUP) a partir del 1988, como profesor asociado del Departamento de Urbanismo y Ordenación del Territorio (DUOT, ETSAB - UPC) entre 1990 y 2012. Es profesor agregado del Departamento de Arquitectura de la ETSA REUS, Universitat Rovira i Virgili.

Del 1982 al 1992 fue Director del Centro de Documentación del COAC, Demarcación de Tarragona. Del 2003 al 2006, fue Vocal de Cultura y Publicaciones del COAC Cataluña. Ha sido miembro de la Comisión científica y ejecutiva de varias ediciones de la Bienal del Paisaje de Barcelona-Rosa Barba.

Sus proyectos colectivos o individuales (equipaciones, viviendas, propuestas sobre el espacio público y el paisaje, planes y estudios urbanos), realizados en Barcelona, Reus, Tarragona, etc., han obtenido reconocimientos y premios.

